

Instytucja zlej wiary w złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości – aspekty proceduralne

Przedmiotem niniejszego artykułu jest prawnoprocesowa ocena zawartej w art. 34 p.u.¹ instytucji zlej wiary w złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości. Analizie poddano charakter prawny żądania orzeczenia zlej wiary oraz rozważono kwestię dopuszczalności zaskarżenia postanowienia sądu upadłościowego w przedmiocie ustalenia zlej wiary.

BARTOSZ SIERAKOWSKI
NORBERT FROSZTĘGA

Wnioskowy charakter postępowania

Zasadą postępowania upadłościowego, zadekretowaną w art. 2 p.u., jest dążenie do tego, aby roszczenia wierzycieli mogły zostać zaspokojone w jak najwyższym stopniu, a jeśli racjonalne względy na to pozwolą – dotychczasowe przedsiębiorstwo dłużnika zostało zachowane. Ponadto w przypadku osób fizycznych będących przedsiębiorcami w rozumieniu kodeksu cywilnego postępowanie należy prowadzić tak, aby rzetelny dłużnik uzyskał możliwość oddłużenia². Przywołana reguła stanowi w istocie klauzulę generalną, z której wywieść można dyrektywy interpretacyjne dla pozostałych przepisów prawa upadłościowego, jakkolwiek zwrócić należy uwagę na trafny pogląd Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, że „przewidziana w art. 2 p.u.n. zasada nie może (...) oznaczać tworzenia dodatkowych norm prawnych, które ułatwiałyby zaspokojenie wierzycieli”³.

Postępowanie upadłościowe ma charakter wnioskowy. Choć analiza przywołanych wyżej celów postępowania upadłościowego mogłaby rodzić pokusę inicjowania takiego postępowania także z urzędu, to jednak ustawodawca zdecydował się na precyzyjne zakreślenie kręgu podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W przypadku niektórych z nich jest to uprawnienie połączone z prawnym obowiązkiem, którego naruszenie może rodzić daleko idące konsekwencje tak na gruncie cywilnoprawnym, jak

¹ Ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2344, ze zm.), dalej: „p.u.”.

² Cele te ulegają zmianie w przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (konsumentów), co jednak pozostaje poza zakresem niniejszego artykułu.

³ Orzeczenie SA w Gdańsku z 28.06.2013 r. (V ACa 330/13), Legalis.